

Блер Тејлор Од социјално дистанцирање до општествена трансформација

Невидените поплави во Германија и во источните и југоисточните држави во САД, комбинирани со пандемијата ковид-19, што донесе рекордни бројки на заразени во САД и на други места, се должат на штедењето како дел од децениското владеење на неолиберализмот. Поради оваа причина, болниците се преоптоварени и немаат доволно кревети. Сестра ми работи како социјален работник во итна помош во болница во Америка и тие се во процес на отпуштање на сите работници и повторно вработување за да можат да платат помалку. Тоа е таа типична капиталистичка логика. Исто, имам пример од болница, која се изгради неколку милји подалеку од моето родно место среде ковид-19 и што беше затворена, повторно среде пандемијата поради непрофитабилност. Се чини повторно, вкрстената, здравствено-еколошка општествена криза е засенета од ковид-19. Болеста, исто така, расте заедно со бранот на масовни теории на заговор и дезинформации, кои поттикнуваат нова реконфигурација на екстремната десница, комбинирајќи се со новата, „антиваксерска“ и антистатусна реторика, и секако со другите неодамнешни системски шокови како финансиската криза во 2008 година и тековниот бран на десен популизам. Резултатите беа политичка нестабилност и еколошки хаос. Но, каков беше одговорот на левицата, десницата и центарот? Од една страна, ништо од ова не беше оспорено, видовме општестве-

ни движења организирани низ целиот свет што создаваат поинаков свет, каде што никој друг не може да го затрупува системскиот за каков било вид закана и системска алтернатива. Имаше леви изборни единици, очигледно Сандерс и Корбин, најистакнатите кои инспирираа, но не успеја да ја добијат власта, досега. А во меѓувреме, комбинацијата на Трамп, Брејзит и подемот на партии како АФД во Германија растеше. Други популистички шокови на други места беа проследени заедно со пандемијата на ковид-19 и самите „локдауни“. Сето ова колективно создаде копнеж за „нормалност“ од страна на центарот, особено желба за одговорни лидери и вакцини за да можеме да се вратиме во нормала, како и обично, и на некој начин, Бајден во САД настапи со преттрамповски нормален пристап, во голема мера сличен на типот на респектабилен неекстреман политичар, како Обама. Како што велиме во Соединетите Држави за либералите и за професионалната, менаџерска, класа, „луѓе што само сакаат да се вратат на бранч“ - класичната викенд активност на либералите. „Назад на бранч“ (“Back to brunch”) стана многу популарно меме во Америка. Оваа желба да се вратиме на нормалата, пред Трамп и пред ковид-19 ерата, беше огромна.

Имаше многу дебати меѓу левицата во Америка за РМС - професионалната менаџерска класа (РМС – the professional managerial class) како замена на работничката класа и како тоа му дава на нашето движење одреден класен вкус што го прави многу ограничено. Дури и меѓу политичарите на естаблишментот, постои признание дека работите едноставно не можат да бидат

како порано. Најновиот извештај на Меѓувладиниот панел за климатски промени повика на црвена тревога за човештвото, што се совпадна со повеќекратните екстремни временски настани низ светот и секако масовните социјални и економски дислокации поради ковид-19. Така, по децении на неолиберално штедење и физички конзерватизам, сегменти од владејачката класа во САД и многу други држави, беа принудени да се вратат на кејнзијанската владина интервенција во економскиот модел во огромни размери, вклучувајќи директни плаќања и проширување на социјалните служби. Ова е прилично шокантен пресврт на повеќе деценискиот неолиберализам. Се чини дека финансиската криза во 2008 година придонесе да се спаси капитализмот само преку „инфузија“ со многу пари. Американската левица се обиде да го искористи моментот, да изврши притисок за трајна реорганизација на политичкиот и економскиот систем. Како резултат на тоа, екосоцијализмот одеднаш се дискутираше во мејнстрим-медиумите. До неодамна, ова беше само француски дискурс и сега е многу шокантно не само што се дебатира во главните медиуми туку се дебатира и во Конгресот. Така, Зелениот Нов Договор се врати назад од францускиот дискурс, од страна на луѓе како: Александрија Окасио-Кортес, Берни Сандерс и „Одредот“ („The Squad“) на демократските социјалисти на Америка за да стане визија на Демократската партија, актуелната владејачка партија во Америка. Дури и прекарот „Заспаниот Џо“ за Џо Бајден нè изненади по ова, работејќи блиску со Берни Сандерс за управување на платформата на која тој работеше во однос на проширување на владините услуги и помош. Алексан-

дрија Окасио-Кортес во април 2021 ја воведо резолуцијата на домот 3-32, која ја препознава должноста на федералната влада да создаде нов договор за зелените. Значи, ова не е предлог-закон, тоа е резолуција за создавање широка рамка и визија или транзиција кон зелена економија и создавање зелени работни места. Иако ова не успеа во Сенатот, повеќе од десетици закони кои ја опфаќаат оваа рамка и се занимаваат со теми од транспортот, имиграцијата, електричната мрежа и земјоделската отпорност се веќе воведени и всушност веќе се дебатираат.

Очекувано, ова беше осудено од десницата како што еден претставник од Кентаки го нарече „социјалистички супер пакет, кој само ќе ги обрмени даночните обврзници што напорно работат, со долгови, и милиони Американци ќе ја загубат својата работа“. Ова беше како остварување на сонот на десницата, за кои културниот капитализам е всушност притаен социјализам, и кај кои постои страв дека прашањата за животната средина се како лубеницата - однадвор зелена, однадвор црвена. Се чини дека ова станува вистина и никој друг освен Џо Бајден не го турка ова додека десницата ужива во критикувањето. Зелениот нов договор стана организациска тема на демократските социјалисти на Америка и да споменам, јас сум нивен член. Исто така, оваа група ја оживеа кампањата на Берни Сандерс, но и основните фрустрации на генерацијата млади луѓе, кои никогаш нема да имаат вакви можности како генерациите на нивните родители и баби и дедовци, дури и во современиот капитализам. Значи, ова е најголемата современа група од 70.000 членови што има седишта во

секоја од државите. Иако 70.000 членови за САД звучат како незначителна бројка, сепак влијанието е поголемо од самите бројки. Има луѓе како Александрија Окасио-Кортес и Рашида Тлаиб, Илхан Омар и други, така што постои директна линија помеѓу социјалистичките интелектуалци и луѓе кои сега го имаат вниманието на веројатно, најмоќниот човек во светот, Џо Бајден, кој подготвува закони со експлицитно екосоцијалистичка содржина.

Демократските социјалисти на Америка се основани во 70-тите години и порано беше прилично изборно фокусирана група, беше еден вид лево крило на Демократската партија, но тоа сосема се промени во 2016 година со кампањата на Берни Сандерс. Сега предложуваат кандидати, имаат изборна компонента и има голема пратеничка група на либерални социјалисти, така што е голема „шаторска“ лева организација. Исто, беше важен играч во популаризацијата на Зелениот договор за работи како што се медицинска нега за сите и многу други политики на социјалистите од работничката класа. Поврзани се со Александрија Окасио-Кортес и „Одредот“, Рашида Тлаиб, Илхан Омар и други. Повеќето се жени од различни раси, кои се идентификуваат како екосоцијалисти. Ова е исто така сосема ново затоа што во еколошкото движење во САД досега доминираа претежно белци и тоа белци од повисока класа. Грасрут движењето за климатска правда беше важно во популаризирањето на овој дискурс, особено групи како *Extinction Rebellions* и *The Sunrise Movement*. Тие го земаат Зелениот нов договор како главна појдовна рамка и користат тактики за директна акција за да

извршат притисок врз демократите и корпоративните лидери да го поддржат планот. Другите групи повеќе се фокусираат на недржавните мрежи како: *Symbiosis Network* како нова северноамериканска мрежна конфедерација што Институтот за социјална екологија ја започна пред неколку години. Има групи како: *Corporation Jackson* која е демократска антикапиталистичка мрежа за заемна помош и *Jackson Mississippi* и *Black Socialists of America* и други организации. *Symbiosis Network* повеќе се фокусира на градење облици на антикапиталисти и директно демократска двојна власт, што би работеле преку изборниот систем. Овде, во Европа, во Германија, Движењето *Ende Gelände* прави одлична координирана масовна акција за да ги задржи фосилните горива на теренот. И тие го направија тоа за време на пандемијата. Им се придружија учесници од цела Европа во Келн, летото 2021 и сега почнаа да никнуваат и во други места како Чешка и Полска. Исто, постои друго движење во Германија *Ums Damsa* кое правеше блокади за време на Меѓународниот саем за автомобили во Минхен. Ова спојување на две тенденции е многу интересно, и во САД и во Германија, и се работи повеќе или помалку за еколошко, антиурбано и антикапиталистичко, скоро марксистичкото движење. Нивното сè поголемо здружување го гледам како многу позитивен момент. Друга група е *Top Berlin* која работи на меѓународна и антinationална левица... Во Обединетото Кралство, постои група - *Plan C*, која работи против штедењето и против капитализмот. Ова се некои од европските движења што ми се чинат најмногу ветувачки и интересни.

Овие групи започнаа успешно да артикулираат еколошки политики пред работничката класа. Слично како и движењето Жолти елеци што направи интересна работа за конечно да се убие долготрајната пристрасност против работничката класа во голем дел од еколошкото движење. Имено, тоа подразбираше долгогодишна навика моралистички да се сведуваат еколошките проблеми на индивидуални модели на потрошувачка или да се обвинуваат луѓето дека се заглавени во општествените системи врз кои навистина немаат контрола. Сметам дека Жолтите елеци протестирајќи против даноците на гасот, успеаја во краток период да убедат многу еколошки здруженија, дека се во право, што беше многу позитивна работа. Така, и во двата случаи, овој тренд на еколошка политика во многу погледи беше опозициски настроена кон мнозинството од работничката класа и ги обликуваше еколошката политика и еколошките проблеми на начини што им дозволија на вистинските корпорации да се спасат. Како што знаеме од официјалните извештаи од претходните години, дека најбогатите 1%, испуштаат 175 пати повеќе јаглерод по лице во просек од најсиромашните 10%, додека други истражувања покажаа дека 100 компании се одговорни за речиси 2/3 од сите стакленички гасови. Од почетокот на 19 век, само 50 компании, приватни и државни, се одговорни за половина од сите денешни индустриски емисии.

Значи, фокусот на индивидуалната шема на потрошувачка го „пропушта бродот“ на важни начини. Тоа е поголемо од она што го направи еколошкиот политички дискурс во левицата за кратко време. Додека

најранливите луѓе во светот се несразмерно погодени од суши, поплави, бури и зголемување на нивото на морето, одговорноста очигледно паѓа на најбогатите во светот. Ќе ја додадам суштинската мисла на Мареј Букчин, кој е коосновач на Институтот за социјална екологија, и на некој начин, главниот мислител на социјалната екологија. Еколошката криза како социјална криза не може да се реши без алтернативен економски општествено политички систем. Ова беше одговорот и визијата на левицата, но што е со десницата? Тие очигледно имаат многу поинаков поглед. Значи, десницата има многу поинаква еколошка визија, бидејќи станува многу тешко да се игнорира кризата на капитализмот и природниот свет. Сè повеќе ги напушта климатските негирања и го фаворизира екофашизмот. Јас лично го дефинирам екофашизмот како групи и идеологии кои нудат авторитарни и расистички анализи и решенија за еколошките проблеми. Ова навистина беше истакнато во последните неколку години поради престрелките во Крајстчерч и Ел Пасо. Во двете имаше левичарски манифест со експресивен екофашизам кој ги обвинуваше имигрантите, Мексиканците и муслиманите за еколошките проблеми и што уште не... Иако не е ограничено на „осамени волци“ или државни актери, десницата привлекува раширени идеи за природата како крајно оправдување за хиерархијата, конкуренцијата и е многу поприсутна отколку што сугерираат експлицитните екофашистички актери. Не е изненадувачки тоа што десничарскиот одговор на еколошката криза се состои со истото опишување на другите проблеми како: сидови, граници и исклучување кое се одржува со насилство. Младите десничари денес растат во свет, каде

што има многу начини да се нормализира екологијата за да можат тие да ја преточат војната против теророт и антиимигрантската реторика во еколошка реторика. „Белината“ на еколошкото движење го прави многу привлечно за крајната десница, особено за групите од традиционалниот конзерватизам кои имаат тенденција да ги негираат климатските промени. Подемот на пост-идеолошката политика, мистичната политика на новото време и теориите на заговор во голема мера ја проширија потенцијалната публика, особено за екофашистичката политика, која честопати тврди дека не е „ниту лево, ниту десно“. Така, би рекол дека ова постидеолошко чувство што неолиберализмот помогна да се поттикне, создава позитивна средина којашто ги прифаќа овие идеи. Иако екофашистичкиот дискурс се претставува како критичар на аморалниот глобален космополитизам на неолибералниот капитализам, тој всушност ги радикализира штедењето и конкуренцијата. Ова дава радикална форма. Можеме да го наречеме „екосоцијализам на будали“ што се потпира на традицијата на реакционерен антикапитализам, кој се движи од различни форми на комунитаризам, етнонационализам и мистични форми на екологија до апокалиптично преживување.

Екофашистите црпат од овие нови тенденции. Овие актери, исто така, свесно се обидуваат да го рехабилитираат раното расистичко потекло на екологијата за кое денес многумина не се свесни, почнувајќи од расистичкиот германски натуралист Ернст Хаекл (Ernst Haeckel), кој го скова терминот „екологија“ и е претходник на германскиот романтичен национализам и Хитлер, преку длабоката екологија за која мислиме дека е

типична лева идеологија, но во 1980-тите во САД се залага против имиграцијата, и го фали вирусот ХИВ како разредување на човечката популација, па сè до раниот американски конзерватор Медисон Грант, кој ја напиша книгата „Умирањето на големата раса (The Passing of the Great Race)“ во 1916 година, чија содржина говореше за заштита на природата од имигрантските орди. За истата книга, Хитлер му напиша: „Ја обожавам твојата книга, таа стана моја библија“, и се чини извршила многу директно влијание врз холокаустот. Значи, всушност екофашистичката десница силно се повикува на наследството на еколошката мисла, а заживувањето на овие идеи има фокус на намалување на населението и ограничување на неприродниот поредок, како и извлекувањето на националистичките и на многу начини расистички импликации на оваа идеја. Надвор од Германија, многу луѓе не се свесни за оваа историја на еколошкото крило на нацистичката партија и ваквите десничарски романтични идеи... и се разбира, Букчин тој има такви идеи кои говорат против мизантропските и технократските форми на екологија. Тој ја напиша својата книга „Нашата синтетичка средина“ во 1962 година, а кратко по неа излезе и книгата на Рејчел Карсон „Тивка пролет“, која е заслужна за лансирањето на модерното еколошко движење. Таквата идеја дека екологијата е дискурс на левицата е многу модерен феномен. Имаме обичај да забораваме дека всушност има долга историја. Поголемиот дел од таа историја има традиција на висока класа, бели Европејци и расисти.

Букчин напишал памфлет во 1962 година, наречен „Екологија и револуционерна мисла“. Овој памфлет е

одговорен за воведување на екологијата во радикалната левица и тоа не беше земено „здрво за готово“. На многу начини луѓето го исмејуваа. Дури и неортодоксните левичари во 1968 година го нарекоа „анархистичка мечка“ (*“the Bear anarchist”*) затоа што се грижел за дрвјата, мечките и животната средина. Тие му возвраќале со „Ние се грижиме само за работничката класа“. За среќа, тој беше дел од таа променлива струја во последните 40 години и многу од неговите идеи што ги истакна во 1964 година, сега се здраворазумски за левичарите. За жал, пандемијата на вирусот корона создаде одлична платформа за екофашистичкиот дискурс да биде пошироко распространет. Во раните денови, беше многу вообичаено да се слушне дека „луѓето се вирусот“ или дека „короната е начинот на кој природата воспоставува рамнотежа и му се одмаздува на аргантното човештво“. Оваа мизантропска идеја за дегенеричко, корумпирано, декадентно човештво „општо“ е клучната поента за којашто зборува десничарскиот еколошки дискурс. Претходно, како што напишав, оваа идеја беше поврзувана со групи како „Длабоко зелен отпор“. Тие се еден вид радикални еколошки групи. Можеме да погледнеме и други неодамнешни примери од левичарите, како што е веб-страницата „Common Dreams“ која објави напис дека „ковид-19“ е одговор на човечкиот „престап“, како и други написи кои опишуваат дека мајката природа се врти против луѓето кои не ја слушаат и не ја почитуваат. На многу начини, ова е некако примамливо „ти реков“ (I told you so) за левичарите, но јас би рекол дека антропоморфирањето на природата на овој начин е многу опасна работа. Проектирањето на човечките нешта на природниот свет е

секогаш сомнителен потфат. Затоа изразот „ти реков“ не е добра рамка за вирусот корона. Затоа и десницата ја презема. Кога ќе почнете да слушате дека вашите изрази се преземени од десницата, веројатно е време да се преиспитате.

Во 2019 година, Мајкл Мур го продуцираше еден од неговите последни филмови наречен „Планета на луѓето“, кој покажа многу слична поента; го обвини недиференцираното човештво за еколошките проблеми. Би рекол дека антропоценскиот концепт го има ова. Мило ми е што луѓе како Џејсон Мур во *“Capitalocene”* зборуваат за ова. Не е само човештвото; токму капитализмот и другите специфични облици на општествени односи се одговорни за еколошките проблеми. Не само човештвото, општоземено. Од една страна, ова е технократскиот пристап на Римскиот клуб, но исто така сè повеќе го презема десницата. Ова не е некоја геолошка доба која се карактеризира со негативно влијание на човекот, но треба да се прецизира - кои луѓе и какви специфични општества ги создаваат овие проблеми?

Друг познат пример е документаристот на Би-би-си Дејвид Атенбороу со неговата серија „Планета Земја“. Серијата е многу популарна, но за жал заклучокот на крајот испаѓа дека повторно промените произлегуваат повеќе од порастот на популацијата, а не од капитализмот, колонијализмот итн... така што овие наративи во поголем обем резонираат на екофашизмот бидејќи заедничкиот акцент на растот на населението ја насочува вината кон небелиот глобален југ, истовремено игнорирајќи ја надворешната потрошувачка на северното население. Очигледно, ние сме поодговорни за

поголемата потрошувачка, не ние како луѓе, туку нашите општества и нашето население, е или статично или опаѓа. Значи, ова е целосен корсокак, освен за екстремната десница.

Овој тип екологија, исто така, резонира со теоријата за големата замена. Белите Европејци се заменети од небелите муслимани кои побрзо се размножуваат. Оваа теорија, исто така, се нарекува и теорија на „бел геноцид“. Еден од најпопуларните автори меѓу десницата е токму финскиот еколог Пенти Линкола, кој, почина минатата година. Во мојата книга „Поглавје“ има повеќе теоретски пристап со одличен преглед и европски примери... Мислам дека нема македонско поглавје, но има српски и куп други европски примери. Овде, поради процесот на движење, поради посиромашната парламентарна структура, исто така, е повообичаено политичките партии да ги прифаќаат овие идеи. Во контекст на десничарските и насилните групи постојат групи како: „*The Base*“ and „*The Atomwaffen division*“, што убиваат луѓе и вршат терористички напади.

Екофашизмот е сè поентузијастички. Ова е интересен нов тренд на крајната десница. Често се артикулира како „идеологија на забрзување“, што значи дека тие сакаат да ја забрзаат општествената криза и да создадат колапс за да може да има прочистувачка преродба на вистинско бело општество. Оваа идеја дека сè треба да се влоши пред да се подобри, исто така, има привлечност и за крајно левите и крајно десните групи. А групите како „*Atomwaffen Division*“ прифатија личности како *Unabomber* кој претходно беше херој на радикалното еколошко движење, но сега десницата

го презема. Има повеќе вознемирувачки примери на радикални левичарски активисти за заштита на животната средина, еден вид на вкрстувања и преминувања, како што е затвореникот на *Earth liberation Front* по име Натан Егзил Блок кој стана неопаган, неонацист додека беше во затвор и сега е мистичен фашист. Еден од најистакнатите членови на „*Atomwaffen Division*“ е Вилијам Стаузер, кој претходно бил член на „*Earth First!*“ и садач на дрвја, така што има некои чудни вкрстувања помеѓу овие идеологии и актери. Бидејќи антиавторитаризмот е една од главните теми, треба да бидеме свесни за некои од овие нови збунети антиавторитарни вкрстувања помеѓу лево и десно. Треба да имаме поголема строгост во нашата анализа кога зборуваме за точките на вкрстувањето помеѓу левицата и десницата.

Една од најновите конвергенции е таканареченото „Движење за конспиритуалност“, кое е спој на теорија на заговор и духовност. Тоа е синтеза помеѓу заговор, духовност, антиваксерство, понекогаш веганство и алтернативно здравје. Тие градат терен неколку години, а земаа сила со почетокот на пандемијата. На пример, еден од најпопуларните луѓе во Германија, имигрант и вегански готвач, ги предводеше протестите против вакцините. Еден од главните организатори во Нов Зеланд е момче од племето на Маори. Ова се вознемирувачки факти за тоа кои се крајно десничарските актери. Во тоа е убавината на нивната идеја за етноплурализам, што подразбира живеење едни покрај други, но со одделни обврски. Можеби некои од вас ги виделе сликите на припадникот на движењето алт-рајт, обле-

чен како шаман, еден од најмногу фотографираните момци при упадот во Капитол Хил. Човекот беше со голи гради, насликано лице, капа со рогови... Тој бил поранешен климатски активист и неопаган. Значи, тој е дел од „QAnon“ и е еден вид симбол на ова преклопување на различни политички и квази политички текови. Овие актери често промовираат антисистемска, анти-статусна реторика, па дури и реторика против големите бизниси кои се контраст на добрите мали бизниси. Овие збунети и конспиративни гледишта се блиску до тенденциите што навистина зајакнаа во Партијата на зелените во 1990-тите и 2000-тите. Многу случаи беа радикализирани со експлозијата на теории на заговор што се случија по 11 септември 2001. Изгубивме многу строгост во нашите анализи што создаде можност за десничарските актери. Накратко кажано, левицата и десницата го предизвикуваат традиционалниот центризам, но дали центарот може да издржи и како?

Непосредно пред неговата трагична и неочекувана смрт, Дејвид Грабер, мој пријател и соработник, анархист и антрополог, напиша напис што неодамна беше објавен во списанието Јакобин - „По пандемијата, не можеме да се вратиме на спиење“. Тој напиша „Реално, кризата што штотуку ја доживеавме беше будење од сон, конфронтација со вистинската реалност на човечкиот живот, а тоа е дека ние сме збирка кривки суштества кои се грижат еден за друг и дека оние кои го прават лавовскиот дел од оваа работа за грижа што нè одржува во живот се претерано оданочени, недоволно платени и секојдневно понижувани, и дека многу голем дел од населението воопшто не прави ништо

освен што спинува фантазии, извлекува кирии и генерално им пречи на оние кои прават, поправаат, преместуваат и транспортираат нешта или се грижат за потребите на другите живи суштества. Неопходно е да не се лизнеме назад во реалност каде што сето ова има некаква необјаслива смисла, како што често прават бесмислените работи во сон“.

Значи, и покрај новите отвори на екосоцијализмот, што ги опишав погоре, постои опасност, постои ова ресетирање кое оди наназад, како што беше претходно. Треба да се има предвид дека фантастичниот лав од романот на Џузепе ди Лампедуза „Леопардот“ вели: Мора сè да се промени за сè да остане исто. Мислам дека ова ќе биде водечката мантра на владејачката класа денес. Во англискиот јазик имаме една фраза и велиме: „Леопардот не може да си ги смени дамките“. Леопардот во овој случај е капитализмот или статус квото. Така, по генерации на неолиберализам, за мене е многу убаво да слушам термини како социјализам и социјалдемократија кои широко се користат во САД, нешто што досега не било случај. Оваа фраза треба да ја сфатиме како предупредување; владејачката класа ќе направи сè што умее за да управува со промените, без всушност да ја оспори основната социјална логика на капитализмот. Едно од моите главни истражувања и интерес е кооптацијата, која претпочитам да ја наречам закрепнување. Јас го дефинирам закрепнувањето како процес на инкорпорирање на опозициските движења и идеи во воспоставените расположенија на моќ. Иако е сличен на процесот на кооптирање или „зелено перење“, што претпоставува стратешка акција на елитите за да

ги фрустрираат политичките цели на движењата, закрепнувањето јас го теоретизирам како многу поспап и повеќенасочен процес, имено како процес кога моќните актери намерно се обидуваат да преземат идеи или луѓе за да ги заштитат нивните интереси.

Закрепнувањето може да биде искрено или цинично или поверојатно, некоја комбинација од двете. Не може да се сведе на елитен заговор. Така, ова гледиште ги нарушува симплистичките концепции за моќ, нивната засилена дихотомија е ред и опозиција, или одозгора надолу и од долу нагоре. Наместо тоа, закрепнувањето сугерира - ние мора да ги гледаме социјалните движења како социјални ресурси, кои исполнуваат различни корисни улоги. Тие служат како дијагностичка функција, како авангарда за откривање општествени конфликти. Тие, исто така, дејствуваат и како социјални претприемачи. Нови идеи, алатки и актери за решавање на јавните социјални проблеми и како бонус, тие ги обезбедуваат овие имагинативни решенија за општествените проблеми бесплатно. Значи, го гледаме овој премин на долгогодишните барања на движењето за Зелен нов договор. Тие ги презедоа посредничките овластувања на Александрија Оксио-Кортес и „Одредот“ и ги ставија на бирото на Бајден. Што ќе се случи во овој процес на преминување? Како можеме да ги задржиме нашите очи на наградата за да нема промена? Во книгата „Новиот дух на капитализмот“ од Болтански и Чапело, тие нудат вистинска поучна теоретизација за закрепнувањето. Тие ја објаснија француската нова лева уметничка критика на капитализмот. Во основа, француските фирми и корпо-

ративната култура мораа да ја намамат генерацијата од 1968 година да се врати назад во работната сила преку создавање на неолиберална работна култура на децентрализација; поголема автономија; „лежерни петоци“ (casual Fridays) итн.

Сето тоа започна со барања дури и од социјалистите во левицата, но ненамерно го создаде овој нов дух на капитализмот кој стана неолиберализам. Дури и ако најрадикалните критичари од 1968 година можат да бидат авангарда на неолиберализмот, што можеме да направиме? Што ќе правиме? Мораме да предвидиме нови форми на закрепнување. Затоа што историјата на левите движења е исто така историја на закрепнување, од работничкото движење во капитализмот преку синдикатите, социјалдемократските партии до неодамнешното препакнување на антиглобализацијата и окупаторските движења како етичка потрошувачка или како антистатусни комунитаристички проекти за помош која речиси не се разликува од милосрдие. Значи, овој неоанархизам сам по себе беше одговор на закрепнувањето. Прво, тоа беше обид да се изгради радикалната левица ослободена од авторитаризам, а од друга страна тотална апсорпција на социјалдемократските партии и синдикатите. Мораме да запоминиме дека воглавно социјалдемократските партии од Европа до Бразил беа слугинки на неолиберализмот и штедењето. Нивниот пристап беше да почнат да ја артикулираат оваа политика, која ја отфрли државата и фаворизираше директна акција. Мојот докторски труд се фокусираше на тоа како неоанархистичките движења во 1990-тите и 2000-тите беа делумно зак-

репнати, поради нивните нереализирани ренесценции и афинитети со неолиберализмот. Од една страна, во Америка, одите во Старбакс и го гледате целиот овој дискурс за етичка потрошувачка. Во основа, тоа е движењето од 1990-тите...така што, мојот аргумент дисертацијата беше дека актерите на социјалното движење не беа во можност сами да ја преведат оваа желба за поетички и еколошки свет, па капиталистичките актери го зедаа ова, го модифицираа и го вратија назад како пакет за етичка потрошувачка и корпоративна општествена одговорност.

Ако го погледнеме дискурсот на движењата и капитализмот денес, тие се речиси идентични, што е прилично шокантно, но на некој начин нешокантно, бидејќи тие движења се силна премија за индивидуалниот начин на живот и шеми на потрошувачка, стануваат луди, читајќи го составот на продукти за сите состојки за да бидете сигурни дека се вегански итн... капитализмот ќе се спаси со тоа што ќе ви го даде наводниот етички производ што всушност не ни може да постои. Друг пример би бил „*Occupy Sandy*“, што беше подоцнежна реинкарнација на движењето „*Occupy Wall street*“. Имено, „*Occupy Wall street*“ беше исфрлено од паркот и сите паркови во Америка, за во 2012 година повторно да се роди како резултат на супер бурата Сенди, која го погоди истокот на САД. Тие ги искористија своите вештини и создадоа мрежа за обезбедување храна и сместување за илјадници луѓе во кампови, за да им помогнат на жртвите од бурата. Така, ја имавте оваа многу чудна ситуација, каде што Федералната агенција за управување со вонредни состојби и полицајците подоцна пристигнуваа на местото на настанот, каде

што анархистите веќе беа, ги хранеа, згрижуваа и им помагаа на луѓето. Во еден момент, дури и полицајците примаа наредби од активистите на „*Occupy Sandy*“ што е сосема чудно, а во еден момент дури и заедно извикуваа „друг свет е можен, ние сме незапирливи“. Дури и многу омразената, орвеловска, Канцеларија за домовинска безбедност што ја создаде Буш, објави извештај во кој го пофали движењето „*Occupy Sandy*“. Од настанот произлезе извештај под наслов „Одржлива социјална мрежа“. Таму се истакнува дека за разлика од традиционалните организации за одговор при катастрофи, немаше назначени лидери, немаше бирократија, немаше регулативи што треба да се следат, немаше однапред дефинирана мисија, повелба или стратешки план. Имаше само олеснување“.

Ваквото свртување кон директна взаемна помош, резонираше со многу од вредностите на неолиберализмот, иако беше наречен антинеолиберален одговор. Значи, извештајот всушност ги заклучи слабостите идентификувани низ успехите на „*Occupy Sandy*“, со цел да се обезбеди подготвена и отпорна нација. Очигледно, нешто е многу чудно кога Федералната влада на САД ги фали самонаречените анархистички револуционери. Таквата антистатусна комунитарна политика во овој период сè повеќе беше привлечна не само за левицата, туку и за десницата. И двете понудија поглед на потенцијалниот нов дух на капитализмот кој исто така беше прилагоден за потребите на зомби неолиберализмот. Зомби-неолиберализмот, како криза на неолиберализмот во 2008 година, го создаде овој масовен колапс, а сепак што добиваме? Повеќе неолиберализам! Всушност, „*Occupy Wall Street*“ не се

појави; на левиот одговор на кризата му требаше цела година. Десничарите во Америка беа тие што првично одговорија, веројатно велејќи дека она што ни треба е уште поголема дерегулација, па така се појави десничарската *Tea Party*. Тоа беше првичниот одговор на финансиската криза и беше прилично чудно што „Осциру Wall Street“ кој се надоврза на критичарите, па дури и на идеите на некои луѓе на антиглобализациското движење, кое буквално го таргетираше неолиберализмот од 1990-тите до 2000-тите, никаде го немаше.

Ова се, исто така, непризнаени афинитети во антидискурсите. Овој пристап на зомби неолиберализам, ја обезбеди благосостојбата во должностите за социјална репродукција што државата ги имаше напуштено. Наместо да се легитимира во име на штедењето, тоа се прави со јазикот на зајакнувањето, автономијата и социјалните движења. Според ова гледиште, дури и радикалните општествени движења можат да играат улога во легитимизирање и рестабелизирање на капитализмот. Ова не е изненадувачки, веќе во 1848 година, Карл Маркс ги издвојува за другите, кои на многу начини се радикалните хоризонти на „Осциру Wall Street“ и „Occupy Sandy“; всушност активист на „Occupy Sandy“ се обидел да основа за друга за обнова по налетот на невремето. Во 1848 година, Маркс предупредил „Зошто, оние членови на владејачките класи кои се доволно интелегентни за да ја согледаат неможноста за продолжување на сегашниот систем - а тие се многу - станаа наметливи и најгласни апостоли на кооперативното производство“.

Дури и во 1848 година, тој го виде начинот, како може да заштедиме, но мора да им дадеме на работ-

ниците многу поголема контрола на работното место, но сепак ќе се организираме како конкурентни капиталистички индустрии. Мурај Букчин ќе предупреди многу подоцна, ќе рече: „Нема ништо што не може, барем хипотетички, да се кооптира, вклучително и анархизмот“. Значи, ако од една страна ги имаме синдикатите и Берни и Корбин како вид на социјалдемократска траекторија на закрепнување, а од друга, го имаме искуството на „Occupy Wall Street“ како неоанархистичка траекторија на закрепнување, какви нови форми ќе смислиме во сегашноста? Дали Зелениот Нов Договор ќе се користи за спас на капитализмот исто како што тоа го направија Новиот Договор и социјалдемократите по Големата депресија? Многу интересни критичари на Зелениот Нов Договор, велат од една страна дека е значително подобрување во споредба со претходниот, каде што не се гледа на производството туку на тоа како да се редистрибуираат стоките како и влијанието на тие стоки врз животната средина, така што корисно се редистрибуираат до производството, и како се одвива производството, но дали го предизвикува и зошто? Зошто производство? Така, обидувајќи се да ја надминеме оваа претходна многу здодевна дихотомија на работни места наспроти животна средина, со нивното синтетизирање, ќе ја спасиме животната средина со создавање нови работни места. Но од друга страна, Зелениот нов договор, исто така, може да остане заробен во постоечката капиталистичка парадигма, едноставно да стане еколошки неефикасен. Некои критичари сега, дури и во Конгресот, ја критикуваа парадигмата за индустриска реиндустријализација на Зелениот Нов Договор, а некои се обидуваат да го

преформулираат во нешто пофеминистичко, и насочено кон ниско-јаглеродна економија на грижа. Ова е она што треба да го поддржиме, а не да создаваме сончева енергија и зелена енергија. Дури и Џо Бајден прилично шокантно зборуваше за „економијата на грижа“.

Тековниот тренд на зголемени владини трошења, исто така, ги истакнува проблемите со универзалниот приход, кој беше барање или дебата водена од левицата, но отсутствуваше поширока социјална реорганизација. Ова се разбира може да служи како „капка“ инфузија што го одржува капитализмот во живот. Мора да го имаме на ум и ова.

Да сумираме, и капитализмот и левицата се соочија и претрпеа драматични трансформации во последните години. Како и двете, моќта и општествените промени се подвижни цели; закрепнувањето секогаш зазема место со постојано менување во историски и политички контекст. Поради овие причини, стратегиите кои движењата ги усвојуваат за да избегнат закрепнување во една ера, може да го забрзаат во друга. Овие опсервации го нагласуваат можеби најважниот фактор и разбирањето на закрепнувањето - неверојатната динамика на самиот капитализам. Стабилните основни карактеристики како стоковната размена, приватната сопственост и профитниот мотив постојат заедно со системскиот императив, кој поттикнува промени во убедувањето, во иновациите, акумулацијата и доминацијата на пазарот. Резултатот што се случува е опишан во книгата „Сè што е цврсто се топи во воздухот“ на големиот марксист Маршал Берман, „движењата кои го објавуваат нивното непријателство кон капитализ-

мот можеби се само еден вид стимуланти што му требаат на капитализмот. Буржоаското општество, преку својот незаситен нагон за уништување и развој, и неговата потреба да ги задоволи ненаситните потреби што ги создава, неминовно произведува радикални идеи и потрошени средства кои имаат за цел да го уништат. Но, самиот нејзин капацитет за развој му овозможува да ги негира сопствените внатрешни негации: да се храни себеси и да се храни од спротивставувањето, да стане посилен наспроти притисокот и кризата отколку што некогаш би можел да биде во мир, да го трансформира непријателството во интимност и напаѓачите во ненамерни сојузници“.

Така, како резултат на тоа, капитализмот докажано е многу пофлексибилен и издржлив од неговите критичари или од неговите поддржувачи. Како што се менува организацијата на моќта, критичката теорија може да игра навистина важна, разјаснувачка улога. Болтански и Чапело го опишаа овој процес „делумно следен и интегриран во одредени точки, заобиколен или противречен на други, критиката мора постојано да се префрла и да создава нови оружја. Таа мора постојано да ја продолжува својата анализа за да остане што е можно поблиску до својствата што го карактеризираат капитализмот од неговото време“.

Така, иако не постои сребрен куршум кој ќе ни овозможи целосно да избегнеме закрепнување, бидејќи големото внимание на еволутивната моќ на односите и особено, како опозициските идеи и актери се инкорпирани во статус квото може да ни помогнат да се осигуриме дека левите движења, левата теорија оста-

нува критична наместо да стане афирмативна. Значи, за да ја задржиме нашата аналитичка моќ и нашата политичка релевантност, ние мора постојано да го преиспитуваме нашиот однос кон високо динамичниот и постојано еволуирачки наш капиталистички свет кој го населуваме и постојано прашуваме - кои политички барања би можеле да го негираат неговото антиутописко постоење дека постои и може да има алтернатива.

